

Veldhoven

Kadernota 2022

Versie 1.0

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Veldhoven. Meer weten over Veldhoven?
Kijk op onze website www.veldhoven.nl.
Heeft u vragen of opmerkingen? Mail naar gemeente@veldhoven.nl of bel naar 14 040.

Bezoekadres: Meiveld 1, 5501 KA Veldhoven
Postadres: postbus 10101, 5500 GA Veldhoven
E-mail: gemeente@veldhoven.nl

Alle cijfers onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
1.1	FUNCTIE VAN EEN KADERNOTA	4
1.2	INLEIDING	5
1.3	LEESWIJZER	6
2	BELEIDSONTWIKKELINGEN	7
2.1	INLEIDING	7
2.2	POSITIEVE GEZONDHEID	7
2.3	MOBILITEIT	8
2.4	OMGEVING	9
2.5	TOEKOMSTBESTENDIGHEID	10
2.6	BURGERPARTICIPATIE	11
2.7	PERSENELE CAPACITEIT	12
3	BELEIDSKADERS	13
3.1	INLEIDING	13
	PROGRAMMA 0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING	13
	PROGRAMMA 1 VEILIGHEID	15
	PROGRAMMA 2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	16
	PROGRAMMA 3 ECONOMIE	17
	PROGRAMMA 4 ONDERWIJS	18
	PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	19
	PROGRAMMA 6 SOCIAAL DOMEIN	21
	PROGRAMMA 7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	24
	PROGRAMMA 8 VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING	25
4	FINANCIËLE KADERS	27
4.1	INLEIDING	27
4.2	FINANCIËLE BELEIDSKADERS	27
4.3	FINANCIËLE BEGROTINGSKADERS	27
4.3.1	Begrotingsevenwicht en sluitende begroting	28
4.3.2	Loon-, prijs- en volume index	28
4.3.3	Jaarschijf 2025	29
4.3.4	Samenvatting begrotingskaders	29
4.4	OVERIGE FINANCIËLE BIJSTELLINGEN	30
4.4.1	Actualisatie rente(percentage)	30
4.4.2	Actualisatie kostentoe rekening	30
4.4.3	Kostendekkende tarieven	30
4.4.4	Tussentijdse raadsbesluiten	30

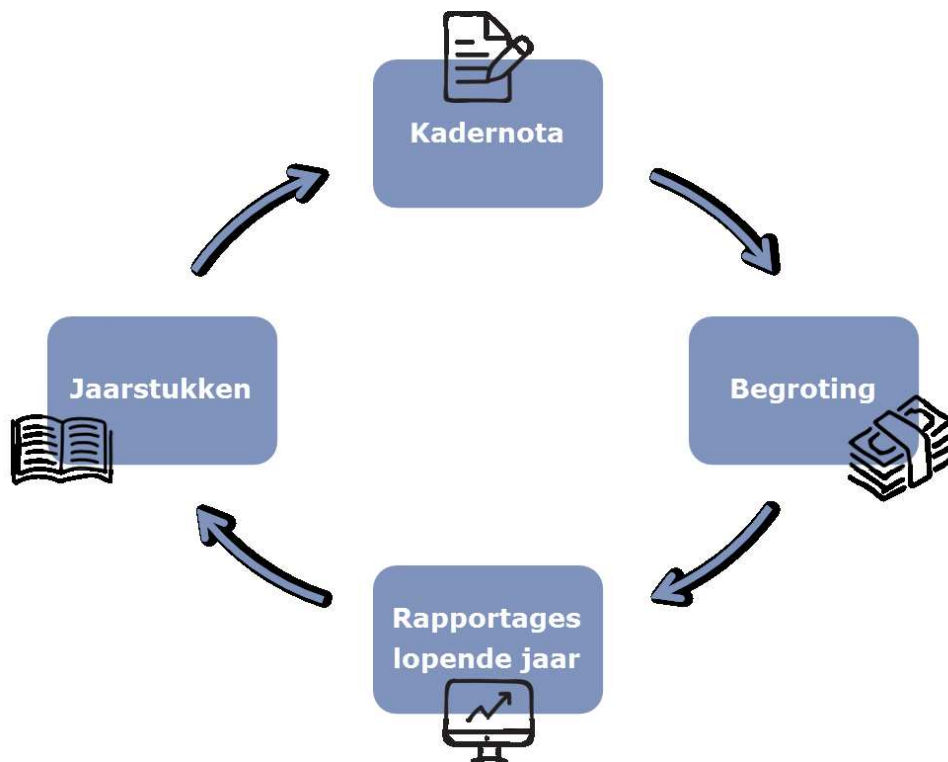
KADERNOTA 2022 GEMEENTE VELDHOVEN

1 Inleiding

1.1 Functie van een Kadernota

Hierbij bieden wij u de kadernota 2022 van de gemeente Veldhoven aan. Met dit document worden de beleidsmatige en financiële kaders vastgelegd voor de komende jaren. Hierdoor wordt een basis gelegd voor de programmabegroting 2022-2025.

De kadernota 2022 is het beginstuk van de planning en control cyclus 2022. Dit document bevat de beleidsmatige en financiële kaders die we bij de begroting verder invullen en uitwerken. Bij de begroting 2022 zal integrale besluitvorming plaatsvinden over deze uitwerking.

Op basis van de bestuursrapportages 2022 kunnen besluiten worden genomen en het lopende jaar worden bijgestuurd. Hierbij kan gedacht worden aan het overhevelen van middelen en bijstelling van kaders, ambities, prestaties en middelen. Deze worden direct verwerkt en kunnen ook een meerjarig effect hebben.

De jaarstukken 2022 zijn het slotdocument binnen de P&C-cyclus 2022. De verantwoording en conclusies uit deze jaarstukken worden vervolgens weer gebruikt als input voor de volgende kadernota (kaders bijstellen).

1.2 Inleiding

Veldhoven maakt onderdeel uit van de Brainportregio, een regio die al jaren een flinke economische groei kent. Veldhoven heeft unieke kenmerken, onder andere door de vestiging van een belangrijke motor van de (nationale) economische groei. Hierdoor is de vergelijking met andere gemeenten niet vanzelfsprekend en moeten we steeds kritisch blijven kijken wat voor Veldhoven specifiek nodig is. In Veldhoven wordt deze groei steeds meer zichtbaar, niet alleen via de enorme vraag naar woningen en ontwikkelingen op de werklocaties, maar ook door effecten van die groei, zoals bijvoorbeeld knelpunten in de infrastructuur of de luchtkwaliteit en een toenemende vraag naar zorg.

Door de financiële gevolgen van enerzijds de kredietcrisis (2008-2011) en anderzijds de diverse transitie in het sociaal domein, heeft de organisatie geen gelijke tred kunnen houden met de nieuwe opgaven waar we voor staan. Er wordt steeds meer gevraagd van de gemeente als het gaat om regionale samenwerking, stedelijke vraagstukken en economische ontwikkeling. De aard van een aantal van deze vraagstukken staan niet in verhouding tot de omvang van onze gemeente. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het bereikbaarheidsvraagstuk op De Run.

Daarnaast heeft ook de corona-pandemie duurzame gevolgen voor onze gemeente. De omvang van die gevolgen is op dit moment niet te voorspellen. De gevolgen kunnen enerzijds positief uitpakken, zoals minder noodzaak om te reizen. Maar er zijn zeker ook negatieve effecten, zoals de blijvende afname van winkelbezoek. Het vraagt extra aandacht van de gemeentelijke organisatie om gevolgen inzichtelijk te krijgen, de negatieve effecten te beperken maar ook structurele alternatieven te stimuleren. Met de gevolgen zullen wij mogelijk de komende jaren nog geconfronteerd worden, maar zeker zal dat het geval zijn in 2022.

Bovenstaande constatering zijn gebaseerd op de huidige stand van zaken. Veranderingen volgen elkaar steeds sneller op. Het is zeker niet uitgesloten dat op de korte termijn zich weer nieuwe ontwikkelingen aandienen, waar we als gemeente op moeten acteren. Om bovenstaande tendens te keren, zal er een structurele ingreep nodig zijn. Er zal een nieuwe balans gevonden moeten worden tussen onze opgaven, ambities en capaciteit. Te beginnen bij de basis op orde.

Daarvoor is het van belang om de opgaven in breder perspectief te beschouwen, meer integraal. Een handvat daarvoor kan onder meer worden gevonden in het principe van positieve gezondheid, maar ook in de Global Goals voor sustainable development ¹, waar de gemeente zich bij heeft aangesloten. In de aanloop naar de begroting 2022 maken we een eerste stap in deze integrale manier van meer programmatisch werken en zullen dit de komende jaren verder uitbouwen.

¹ De Global Goals betreffen wereldwijde doelen, die niet allemaal een directe relatie hebben met de benoemde beleidsopgaven in hoofdstuk 2.

1.3 Leeswijzer

De kadernota is opgesplitst in een drietal hoofdstukken.

Allereerst worden in hoofdstuk 2 de beleidsontwikkelingen voor de begroting 2022 beschreven aan de hand van een aantal thema's.

In hoofdstuk 3 wordt op programmaniveau beleidsmatige kaders in de vorm van doelen, activiteiten plus meetindicatoren geactualiseerd.

In het vierde hoofdstuk worden de financiële kaders voor de begroting 2022 vastgelegd.

2 Beleidsontwikkelingen

2.1 Inleiding

Zoals in de inleiding van deze kadernota is beschreven, is de gemeente Veldhoven onderdeel van een ambitieuze regio. De huidige tijdsgeest vraagt om een meer integrale aanpak, waarbij niet alleen naar de (grotendeels sectorale) programma's uit de begroting wordt gekeken, maar ook naar de grote opgaven waar de gemeente voor staat. College en MT hebben samen enkele thema's benoemd op basis van deze grote opgaven en hebben deze nader uitgewerkt in deze kadernota 2022. Het betreft:

- positieve gezondheid²;
- mobiliteit;
- omgeving;
- toekomstbestendigheid;
- burgerparticipatie;
- personele capaciteit.

Deze thema's vormen de beleidsmatige basis voor de begroting 2022 en vinden waar mogelijk hun verdere uitwerking in geactualiseerde programmadoelstellingen (te vinden in hoofdstuk 3). Voor nog niet alle effecten van de beschreven beleidskaders zijn keuzes gemaakt. Bij het opstellen van de begroting zijn inzichten meer aangescherpt en kunnen effecten ook beter concreet worden verwerkt. Het blijft een continu proces waarvan een momentopname steeds zijn weerslag vindt in de diverse documenten van de begrotingscyclus.

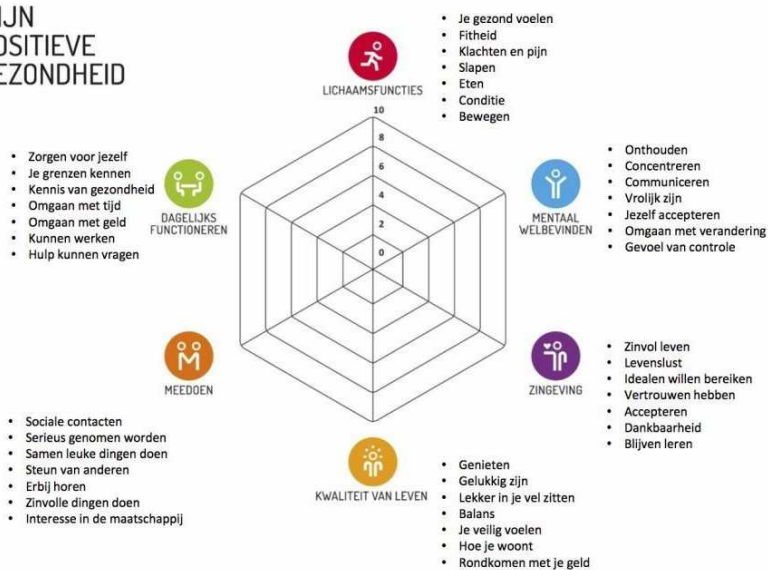
2.2 Positieve gezondheid

"In Veldhoven krijgt iedereen de zorg en ondersteuning die nodig is. We kijken daarbij naar alle spelers: te beginnen bij onszelf, de inwoners en aanbieders om te komen tot een beter sluitende zorgketen. Niemand tussen wal en schip als het over zorg gaat in Veldhoven."

Als het gaat om de Veldhovense inwoners gaan we ons beleid vooral inrichten op basis van het concept Positieve Gezondheid. Hierbij wordt gezondheid gezien als het vermogen van mensen om zich aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven. Deze invalshoek sluit naadloos aan bij de actuele veranderingen in de huidige samenleving. Dit concept vraagt om een betere verbinding tussen de domeinen preventie, zorg en welzijn en domeinen als wonen (met zorg), fysieke leefomgeving, veiligheid, omgevingswet en energietransitie. Door uit te gaan van de leefwereld van de inwoner zien we steeds beter wat er vanuit die domeinen nodig is om eigen regie te faciliteren.

² Positieve gezondheid is een benadering binnen de gezondheidszorg die niet de ziekte, maar een betekenisvol leven van mensen centraal stelt. De nadruk ligt op de veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens en niet op de beperkingen of ziekte zelf.

We zetten in op een goede basisstructuur voor iedereen en stimuleren preventie en een gezonde leefstijl. Onderwerpen als inclusieve samenleving, cliëntondersteuning, voorkomen van eenzaamheid, maatschappelijke en arbeidsparticipatie zijn onverminderd

belangrijk. We bieden een vangnet voor hen die extra ondersteuning nodig hebben. We kiezen hierbij voor maatwerk en het werken volgens de bedoeling, zodat de aansluiting op de leefwereld van onze inwoner goed plaatsvindt.

Ook in de fysieke leefomgeving moeten we de ruimte en voorwaarden creëren die bijdragen aan Positieve Gezondheid. We noemen dat 'gezonde verstedelijking'. Willen we onze inwoners langer zelfstandig laten wonen en functioneren, dan zijn duurzame en innovatieve oplossingen nodig bij bijvoorbeeld huisvesting, wonen met zorg, inrichting van de leefomgeving, gezonde verstedelijking en een gezond klimaat. Het gaat om duurzame maatregelen, die voorkomen dat mensen in een kwetsbare positie komen, op allerlei gebied. De sociaal-maatschappelijke invalshoek moet daarom bij fundamenteel beleid zoals de Omgevingsvisie en de Energietransitie geborgd worden.

We hebben aandacht voor kwetsbare inwoners en hun behoeften, maar gaan juist ook op zoek naar maatregelen, die voorkomen dat zij hun zelfredzaamheid verliezen en een beroep op voorzieningen moeten gaan doen. Een goed doordachte keuze in het ene domein kan een langdurig positief effect op het andere domein hebben. Zo creëren we een duurzaam vitaal Veldhoven waar mensen in staat zijn om te gaan met veranderende omstandigheden zowel binnen als buiten zichzelf. Dit vraagt integraal leren kijken binnen alle domeinen, voldoende capaciteit om de domeinen aan elkaar te verbinden en denken vanuit de bedoeling en de leefwereld. Op deze manier zijn we een schone, gezonde en veerkrachtige gemeente en in staat de huidige maatschappelijke en demografische opgaven - voor en met onze inwoners- aan te gaan.

2.3 Mobiliteit

"Doorstroming van verkeer is een groot aandachtspunt in Veldhoven. Knelpunten daarin willen we oplossen; waar nodig samen met onze regionale partners."

In het coalitieakkoord 2018-2022 wordt al geconcludeerd dat doorstroming van verkeer en bereikbaarheid een groot aandachtspunt is in Veldhoven. Bedrijventerrein De

Run staat daarin met stip op één. Er is de afgelopen jaren met projecten Kempenbaan-midden en -west al flink gewerkt aan de infrastructuur en de komende jaren staat Kempenbaan-oost nog op de planning. Echter, met het maatregelenpakket De Run 'en het MIRT-onderzoek "verstedelijking en bereikbaarheid Brainport" is duidelijk geworden dat alleen meer asfalt niet de oplossing is. Er zal moeten worden geïnvesteerd in andere, meer duurzame vormen van mobiliteit, maar bovenal in het bewerkstelligen van een 'mobiliteitstransitie'. Plannen voor wonen, werken en bereikbaarheid moeten meer in samenhang worden opgesteld. Bij woonprojecten zullen bijvoorbeeld mobiliteitsplannen gemaakt moeten worden. Om woon-werk verkeer naar De Run te beperken, zullen er op en rond De Run wellicht woningen gebouwd moeten worden. Het realiseren van een snelle HOV-verbinding tussen station Eindhoven Centraal en De Run is een belangrijke opgave voor de komende jaren. Het is een essentiële voorwaarde voor de doorontwikkeling van de Run en daarmee ook voor de economische ontwikkeling van Veldhoven en de regio.

We geven meer aandacht aan het gebruik van de fiets door in te zetten op aantrekkelijke en snelle verbindingen van onze woon- en werklocaties naar ons eigen Citycentrum, maar ook naar het centrum van Eindhoven. Om de verdere verstedelijking in goede banen te leiden werken we samen met de regio aan het bewerkstelligen van een mobiliteitstransitie en daarmee ook een meer leefbaar Veldhoven. Met minder blik op straat en meer aantrekkelijke vervoersalternatieven voor al onze inwoners, werknemers en bezoekers.

2.4 Omgeving

"Veldhoven is een trotse gemeente binnen de Brainportregio. We willen een aantrekkelijke gemeente zijn voor zowel de huidige als nieuwe inwoners en bedrijven."

"In Veldhoven mag weer gebouwd worden en dat is nodig ook! Knelpunten zitten vooral op het vlak van sociale huur en betaalbare koopwoningen voor starters."

De regio zelf staat ook volop in de belangstelling. Ondanks Corona gaat het de regio economisch nog steeds voor de wind en kennen sommige sectoren, zoals de halfgeleiderindustrie, zelfs een ongekende groei. Dat leidt tot een flinke vraag naar woningen en niet alleen nieuwe, maar ook andere werklocaties (geen traditioneel bedrijventerrein, maar gebieden met meer functiemenging). Met de woningbouwversnelling is al gereageerd op de vraag naar woningen. Het afgelopen jaar is, door de vele aanvragen, maar ook door het MIRT-onderzoek "verstedelijking en bereikbaarheid Brainportregio", steeds duidelijker geworden dat Veldhoven een been moet bijtrekken. De beschikbare ambtelijke capaciteit voor wonen, werken en ruimtelijke planvorming is nog vrijwel gelijk aan hoe deze was aan het einde van de kredietcrisis (2008-2011). Los van de diverse verzoeken van burgers en bedrijven die behandeld moeten worden, is ook duidelijk geworden dat er grotere ingrepen noodzakelijk zijn om Veldhoven 'op niveau' mee te laten spelen in de Brainportregio. Om in voetbaltermen te spreken: we staan in de voorronde van de Champions League en moeten nu presteren om ons te kwalificeren.

Er zal daarvoor moeten worden ingezet op een doorontwikkeling van De Run: van modern gemengd bedrijventerrein, naar een innovatief werklandschap. Alleen op die manier kan Veldhoven de kwalitatieve ontwikkeling van de regionale economie bijhouden. Ook heeft het centrum een impuls nodig. De rol als winkelcentrum neemt onder meer door online-bestedingen steeds verder af, dus groeit de leegstand en ligt verloedering op de loer. De grote vraag naar woningen en investeringsbereidheid van enkele partijen maakt echter dat er nu momentum is om kansen te grijpen om van het centrum een echt hart van de gemeente te maken. Dit kan door de verschillende functies meer in verbinding met elkaar te brengen. Hiervoor is een grote structuuringreep noodzakelijk.

Ook ten aanzien van het woonbeleid in de gemeente moet worden bijgeschakeld. De realisatie van woningen aan de onderkant van de markt en daarmee ook voor kwetsbare doelgroepen staat al een aantal jaren onder druk.

Tenslotte vraagt de omgevingswet om een ingrijpende cultuuromslag binnen én buiten het gemeentehuis. We willen meer ruimte en vrijheid bieden aan inwoners en bedrijven om samen te bouwen aan Veldhoven. Die keuze gaat gepaard met verantwoordelijkheid. En betekent onder meer dat de capaciteit in de gemeente voor een deel op een andere manier moet worden ingezet.

2.5 Toekomstbestendigheid

"In Veldhoven is aandacht voor verbetering van duurzaamheid. We willen onze ecologische voetafdruk graag verkleinen."

Veldhoven is een krachtige, zelfstandige gemeente waar het goed toeven is. Dit willen we ook in de toekomst zo houden. Om te zorgen dat Veldhoven haar positie behoudt als aantrekkelijke gemeente om te wonen en werken moeten we blijven investeren. Ook in de toekomst willen we bekend staan als een schone, gezonde en veerkrachtige gemeente.

De druk op de Veldhovense leefomgeving neemt – mede door het intensieve gebruik en de verstedelijkingsdruk – op verschillende manieren toe. Hierdoor staat de kwaliteit van de leefomgeving en de leefbaarheid in sommige buurten nu al onder druk. Denk hierbij ook aan luchtvervuiling, stikstof en PFAS. Door de (regionale) bevolkingsgroei en aantrekkingskracht van het hoogwaardige groen zal de recreatiedruk verder toenemen. Dit terwijl het buitengebied ook een belangrijke natuurwaarde heeft. Er zijn ook zorgen over de biodiversiteit; de afgelopen decennia is het aantal kwetsbare soorten met name in het agrarisch gebied afgenomen.

De gevolgen van klimaatverandering zullen een toenemende impact hebben op onze leefomgeving. Veldhoven krijgt in de toekomst vaker te maken met extremer weer: hitte, droogte en heftige buien. Met name in het stedelijk gebied en de bedrijventerreinen zorgen de toename van verhard oppervlak voor kwetsbaarheid voor overstromingen en hitte. Hitte raakt de gezondheid van kwetsbare mensen, zoals ouderen en jonge

kinderen. In het buitengebied is verdroging van de hoge zandgronden een uitdaging. Er is ruimte nodig om water te kunnen bergen en te vergroenen. Klimaatadaptatie vraagt zodoende om stevige ruimtelijke ingrepen. Daar komt bij dat de energietransitie, waarmee we de klimaatverandering zo veel mogelijk willen beperken, een grote impact zal hebben op de leefomgeving.

De komende decennia vraagt de energietransitie veel ruimte in het landschap en een transformatie van de bebouwde omgeving. Om ons waardevolle landschap zoveel mogelijk te behouden zullen we de energietransitie met zorg moeten inpassen. Zo dragen we bij aan een hoogwaardige kwaliteit van leven voor toekomstige generaties. Onze manier van leven (produceren en consumeren) legt een groot beslag op (schaarse) grondstoffen. Door in te zetten op een circulaire economie neemt de impact van ons handelen op onze omgeving af.

Kortom, de komende decennia staat Veldhoven voor de opgave om te werken aan een groene en duurzame leefomgeving. Daarbij kunnen verschillende ontwikkelingen en functies in een gebied elkaar bijten, maar zeker ook versterken. Dit vraagt om zorgvuldige afwegingen en soms ook slimme keuzes. Veldhoven heeft door haar ligging en de keuzes die we maken, de potentie om zich op dit gebied te onderscheiden in de regio.

Hiervoor is een integrale programmatische aanpak vereist. Een aanpak waarin lange termijn doelen gekoppeld worden aan slimme keuzes op de korte termijn waarmee we stap voor stap invulling geven aan een toekomstbestendig Veldhoven.

2.6 Burgerparticipatie

"In Veldhoven is het gemeentebestuur er in de eerste plaats voor de inwoners. Er wordt veel aandacht besteed aan communicatie met hen. We sluiten aan bij bewonersinitiatieven of vragen inwoners met de gemeente mee te denken over nieuw beleid."

In de raadsvergadering van 9 februari 2021 is besloten dat er een herziening komt van de Kadernota Samenspraak (2012). Aanleiding voor dit besluit was onder andere onduidelijkheid over de aanpak van burgerparticipatie en communicatie bij bijvoorbeeld (woning)bouwprojecten. Maar om meerdere redenen is dit een goed moment om burgerparticipatie tegen het licht te houden. Zo is de samenleving de afgelopen tien jaar veranderd en er zijn diverse ontwikkelingen en bewegingen gaande die een vernieuwde aanpak rechtvaardigen. Denk hierbij aan de omgevingswet, de huidige netwerksamenleving en het gebiedsgericht werken.

Daarnaast is het goed om ook de bredere betekenis van burgerparticipatie in te kleuren. We hebben het dan niet alleen over participatie bij beleid en projecten, maar ook over het continu in verbinding staan met de samenleving en het raadplegen van deze samenleving in algemene zin. Zeker in het licht van de flinke opgaven waar Veldhoven voor staat, is het belangrijk dit goed in te richten.

Wil je afspraken maken over de kaders en spelregels dan moet dat speelveld wel duidelijk zijn. We moeten dus ook weten aan welk vergezicht we onze keuzes toetsen. Waar gaan we naartoe met Veldhoven? Aan welke toekomst werken we samen? En wat komt er ondertussen op ons af? Het is belangrijk om ook hierover het gesprek met de samenleving aan te gaan en samen deze visie te bepalen.

Deze grote thema's, burgerparticipatie en de toekomst van Veldhoven, gaan iedereen aan: inwoners, bedrijven, belangengroepen, instellingen, gemeenteraad, ambtenaren en college. Een omvangrijk traject dus, dat niet in enkele maanden is afgerond. Ondertussen is er wel de urgentie van dit moment door de vele projecten als gevolg van de woningbouwversnelling.

2.7 Personele capaciteit

Op dit moment is sprake van groeiende onbalans tussen onze opgaven, ambities en ambtelijke capaciteit. Naast de autonome ontwikkelingen van beleidsmatige thema's die extra aandacht vragen, de toenemende complexiteit van de opgaven (door stedelijke groei, maar ook door verdere digitalisering) en onze positie in de zich sterk ontwikkelende Brainportregio, zijn er meerdere redenen waardoor de onbalans versterkt is. Veldhoven maakt op dit moment een groeispurt door, we groeien naar een gemeente met 50.000 inwoners en 35.000-40.000 banen. Dit gaat niet onopgemerkt en vraagt een meer dan gemiddelde inspanning op eigenlijk alle terreinen, maar zeker ook op het gebied van participatie, informatievoorziening naar onze raad en inwoners en het beantwoorden van veel vragen. De afgelopen jaren is er veel werk bijgekomen en zijn de kwaliteitseisen aan de lokale overheid sterk toegenomen. Dit zijn we er, mede ingegeven door de financiële situatie van onze gemeente vaak "gewoon" bij zijn gaan doen. Uit het laatste medewerkersonderzoek blijkt dat werkdruk het grootste issue is in onze organisatie. Steeds meer blijkt dat "de rek eruit is" en dat we meer moeite hebben om nieuwe klussen op te pakken. Dit heeft tot gevolg dat we steeds vaker "nee" moeten verkopen richting onze inwoners. Denk hierbij o.a. aan de vele principe verzoeken voor het realiseren van bouwplannen.

Uit een recente verkenningen door het managementteam blijkt dat in de afgelopen jaren een enorme scheefgroei is ontstaan tussen onze opgaven, ambitie en beschikbare ambtelijke capaciteit. Op basis van het inzicht dat we nu hebben en afhankelijk van de te maken keuzes, loopt dit tekort op tot meer dan 30 fte voor 2022 en de jaren daarna. Uit een nadere analyse moet een beter beeld worden gevormd of dit incidenteel of structureel is. Deze analyse wordt meegenomen in het opstellen van de begroting 2022. Ook zullen wij een doorkijk maken naar reeds bekende opgaven die op ons afkomen in de komende jaren, zoals de enorme opgave voor de uitvoering van het klimaatakkoord. Bij het maken van de analyse zullen we werken met scenario's, waarbij het uitgangspunt is dat minimaal de basis op orde behoort te zijn en dus de gemeente in control is, de wettelijke taken op orde zijn, we zorg hebben voor de lange termijn en dat regionaal samenwerken wordt ingezet om de positie van Veldhoven en haar inwoners te verbeteren.

3 Beleidskaders

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de kaderstelling per programma voor de begroting 2022 gepresenteerd. Het coalitieprogramma en het bestaand beleid vormen de basis voor kaderstelling en doelstellingen. De doelstellingen die betrekking hadden op het verleden (b.v. 2021) zijn geactualiseerd naar de toekomst. De verplichte meetindicatoren (op basis van BBV) worden per programma in een aparte tabel weergegeven.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
1	<p>Samenspraak De raad benoemt in de begroting maximaal vijf belangrijke thema's/projecten/onderwerpen waar de komende jaren samenspraak met de omgeving over plaats moet vinden. .</p> <p>Van die benoemde thema's/projecten/onderwerpen stelt de raad een procesvoorstel samenspraak vast.</p> <p>Ieder samenspraakproces wordt geëvalueerd aan de hand van criteria. De criteria moeten als voldoende worden beoordeeld</p>	<p>Aantal procesvoorstellen samenspraak/participatie die de raad in een jaar vaststelt.</p> <p>Beoordeelde criteria</p>
2	<p>Toegankelijkheid van informatie We meten hoe onze klanten de dienstverlening waarderen. Dat doen we continu op de kanalen balie en website.</p> <p>Rapportcijfer $\geq 7,5$ voor de klanttevredenheid balie Rapportcijfer $\geq 6,5$ voor de klanttevredenheid website</p> <p>(persoonlijk contact wordt altijd hoger gewaardeerd en de ervaring is dat bezoekers eerder over een website reageren als ze iets niet kunnen vinden)</p>	Rapportcijfer

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
3	<p>Meldingen We gebruiken de feedback en waardering van inwoners om het proces van de afhandeling van meldingen openbare ruimte te verbeteren.</p> <p>Rapportcijfer $\geq 6,5$ op de gemeten onderdelen van het meldingenproces.</p> <p>Toelichting: We meten de algemene klanttevredenheid via smileys en we meten op 4 meetfactoren met stellingen (Informatiekwaliteit, empathie, betrouwbaarheid en toegankelijkheid). We meten</p>	Rapportcijfer

Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
niet in categorie 'ongedierte/ratten' en 'straatverlichting' omdat die terugkoppelingen via externe partijen worden gegeven.	
4 Woonlasten Ons uitgangspunt is dat de woonlasten in Veldhoven tot de laagste 25% van alle Nederlandse gemeenten blijft behoren.	Als indicator geldt de plaats die Veldhoven inneemt op de lijst van de woonlasten per gemeente van de COELO-atlas.

BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kentgetallen	Meetindicatoren
a. Formatie (2021: 6,8 Fte per 1.000 inwoners) b. Bezetting (2021: 6,8 Fte per 1.000 inwoners) c. Apparaatskosten (in euro's per inwoner. 2021: € 116,18) d. Externe inhuur (2021: 4,5%) e. Overhead (2021: 8,2%)	a. Aantal Fte per 1.000 inwoners b. Aantal Fte per 1.000 inwoners c. In euro's per inwoner d. Externe inhuur % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen e. Overhead % van totale lasten

Programma 1 Veiligheid

Veldhovense doelen en activiteiten		Meetindicatoren
<p>1 High Impact Crimes/incidenten Het voorkomen en bestrijden van woninginbraken, winkeldiefstallen, geweldsincidenten, vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Woninginbraken: Aantal pogingen en voltooide woninginbraken met 10% verminderen t.o.v. 2020 (2020: 94 absolute aantal / 2,1 per 1000 inwoners) 2. Geweld: Daling aantal geweldsmisdrijven met 10% t.o.v. 2020 (2020: 78 absolute aantal / 2,6 per 1000 inwoners) 3. Winkeldiefstallen: Daling van het aantal winkeldiefstallen met 10% t.o.v. 2020 (2020: 43 absolute aantal / 1 per 1000 inwoners) 4. Vernielingen/beschadigingen: daling van het aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte met 10% t.o.v. 2020 (2020: 157 absolute aantal / 3,6 per 1000 inwoners) 	<p>Politiecijfers:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aantal (poging tot) woninginbraken/diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners* 2. Aantal geweldincidenten per 1.000 inwoners* 3. Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners* 4. Aantal vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners* 	
<p>2 Personen met verward gedrag Het aantal veiligheidsincidenten door personen met verward gedrag in samenwerking terugdringen met 5% t.o.v. 2020. (2020: 296 absolute aantal / 4,1 per 1000 inwoners)</p>	<p>Politiecijfers: het aantal meldingen personen met verward gedrag per 1.000 inwoners</p>	
<p>3 Problematische jeugd(groepen) Het samen met ketenpartners voorkomen en aanpakken van problematische jeugdgroepen en risicojeugd.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aantal incidenten jeugdoverlast met 10% verminderen t.o.v. 2020 (2020: 298) 2. Wij streven naar het aantal criminele jeugdgroepen tot nul terug te dringen (2020: 0) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Politiecijfers: incidenten jeugdoverlast 2. Politiecijfers: Aantal criminele jeugdgroepen 	
BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen		Meetindicatoren
<p>4</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoren en anticiperen op het aantal verwijzingen Halt (2020: 37) 2. Wij streven naar het aantal harde kern jongeren tot nul terug te dringen (2020: 0) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cijfers bureau Halt: Aantal verwijzingen Halt 2. Cijfers KLDP: Aantal harde kern jongeren 	

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Veldhovense doelen en activiteiten		Meetindicatoren
1	Fietsgebruik woon-werk Stimuleren door goede verbinding tussen bedrijventerreinen Run en High Tech Campus (slowlane). Realisatie in 2022.	Realisatie aanleg fietsverbinding gereed.
2	Kruising Nieuwstraat-Kromstraat Definitief besluit aanpak verkeerssituatie na realisatie aansluiting A67. Mogelijke uitvoering maatregelen in 2022/2023.	Voorbereiden definitief besluit.
3	Doorstroming Kempenbaan (Oost en West) De bereikbaarheid verbeteren voor de Run en de rest van Veldhoven. 1. West: De nieuwe aansluiting en Kempenbaan zijn opengesteld voor verkeer. 2. Oost: Ontwerpfase wordt afgerond en de realisatie wordt gestart.	1. Kempenbaan West: Weg open voor verkeer. 2. Kempenbaan Oost: Afgerond ontwerp en start realisatie.
4	Parkeren City-Centrum Herijken betaald parkeren om te komen tot een aantrekkelijker winkelklimaat en ter voorkoming leegstand. Monitoren in 2022.	Monitoren van effecten.
5	Eindhoven Airport De aanbevelingen uit de Proefcasus worden, samen met betrokken partijen, uitgevoerd. 1. Invoeren nieuw sturingsmodel voor geluid ten behoeve van de luchthaven 2. Instandhouden van een permanente overlegstructuur 3. Doorontwikkeling van meerwaarde voor de regio	1 t/m 3. Betrokken zijn bij de regionale samenwerking van gemeenten rondom de luchthaven en totaalpakket aan maatregelen monitoren.

BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen Inzicht in verkeersongevallen		Meetindicatoren
6	Inzichten in ziekenhuisopname na een verkeersongeval met een voertuig en inzicht hebben in verkeersongevallen met een gewonde fietser. 1. Aantal ongevallen met letsel (voertuig en fiets) 2019: 16 (8,9%) 2. Aantal ongevallen materieel (voertuig en fiets) 2019: 163 (90,6%) 3. Aantal dodelijke ongevallen (voertuig en fiets) 2019: 1 (0,5%)	1. % letsel/gewonden 2. % met uitsluitend materiele schade 3. % met dodelijke afloop

Programma 3 Economie

Veldhovense doelen en activiteiten		Meetindicatoren
1	<p>Ondernemersimago Ondernemers waarderen ons ondernemersklimaat met minstens een 7 (Het meest actuele cijfer voor Veldhoven in waarstaatjegemeente is uit 2017: 7,04. In 2020 heeft de gemeente incidenteel deelgenomen aan het onderzoek: MKB vriendelijkste Gemeente. Op basis van dit onderzoek scoort Veldhoven op ondernemersklimaat een 7,3. Een extra onderdeel van dit onderzoek ging over dienstverlening tijdens corona. Veldhoven scoorde hier boven de 8.)</p>	Cijfer ondernemersklimaat Waarstaatjegemeente.nl of indien beschikbaar een ander recenter relevant onderzoek.
2	<p>Bedrijventerreinen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De Run is aantrekkelijk voor high tech (maak-)industrie en (innovatieve) health. Er wordt actief ingezet op omvorming van het bestaande terrein naar een innovatief werklandschap. 2. Habraken ontwikkelt zich tot een aantrekkelijk circulair bedrijvigheid. Hiervoor wordt een omgevingsplan opgesteld. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mutatie en aanwezigheid aantal bedrijven op de Run uit de doelgroep 2. Vastgestelde omgevingsplannen voor de doorontwikkeling van Habraken. 3. Mutatie en aanwezigheid aantal circulaire bedrijven op Habraken
3	<p>Citycentrum Het Citycentrum ontwikkelt zich tot een toekomstbestendig hart van Veldhoven</p>	Een vastgestelde toekomstvisie voor het centrum van Veldhoven
BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen		Meetindicatoren
4	<p>Werkgelegenheid Arbeid is zo min mogelijk een beperkende factor voor ontwikkeling van het bedrijfsleven in Veldhoven. a. 2017: 126,3 b. 2017: 61,6</p>	<ol style="list-style-type: none"> a. Aantal gevestigde bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 65 jaar b. % functiemenging (% banen tov woningen)

Programma 4 Onderwijs

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
1	Huisvesting onderwijs. Er wordt uitvoering gegeven aan het vastgestelde IHP, door het opstellen en uitvoeren van afzonderlijke projectplannen.	Volgens de planning uit het IHP (na amendement) uitvoering geven aan de diverse projecten.
2	Uitvoering integrale kadernota jeugd "Focus op alle jeugd" Samen met de partners binnen het jeugdbeleid wordt de uitvoering van de nota opgepakt. We ontwikkelen activiteiten en evalueren elke twee jaar, o.a. op de voortgang van de vier pijlers. In 2022 streven we naar een gelijke of betere scores binnen de vier afzonderlijke pijlers.	Scores inzake de voortgang binnen de pijlers, zoals uitgevraagd in de tweejaarlijkse evaluatie van de activiteiten (in 2020 en 2022)
3	Taalverwerving/beheersing 1. Nadrukkelijke aandacht voor achterstandsleerlingen. We streven een doelgroepbereik na van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) hoger dan 90%. 2. Sturing op taalverwerving/beheersing van (nieuwe) Veldhovenaren. De focus ligt op het vergroten van het bereik onder de NT1 doelgroep en het verbeteren van de samenwerking tussen DigiTaalhuispartners en regionale partners van het Regionaal Educatief Plan. We streven naar een stijging van het percentage NT1-ers dat gebruik maakt van het aanbod van het STERcollege van 8,5% (peil 2020) naar 15%.	1. % doelgroepbereik VVE 2. Bereik volwasseneneducatie-activiteiten onder NT1 doelgroep

	BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen	Meetindicatoren
4	Veldhoven voert actief beleid om absoluut schoolverzuim zoveel mogelijk terug te dringen	Aantal absoluut verzuim per 1.000 leerlingen
5	Veldhoven voert actief beleid om relatief schoolverzuim zoveel mogelijk terug te dringen	Aantal relatief verzuim per 1.000 leerlingen
6	Veldhoven voert actief beleid om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen	% vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) van deelnemers aan het VO en MBO onderwijs

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
1	<p>Groenonderhoud en zwerfafval Continue aandacht voor verwijderen zwerfvuil en onderhoud groenvoorzieningen onder andere door bewustwordingsacties. In 2022 voeren wij 6 bewustwordingsacties uit.</p> <p>Openbaar groen verder vormgeven en uitbouwen naar groen met een grotere biodiversiteit. In 2022 leggen we 10.000 m2 groen/gazon aan met een grotere ruimte voor biodiversiteit en voeren we daarnaast 3 acties uit.</p>	<p>6 bewustwordingsacties.</p> <p>10.000 m2 en 3 acties realiseren.</p>
2	<p>Veldhoven Beweegt! Uitvoering geven aan de visie en realisatie van het uitvoeringsprogramma 'Veldhoven Beweegt'. Er wordt met sportstimulering en nieuwe activiteiten nog meer ingezet op het in beweging krijgen van Veldhovense inwoners.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realisatie website Veldhoven actief 2. Uitbreiding beweegtuinen (beweegapparaten in de openbare ruimte) 3. Aantal activiteiten senioren sport, jong volwassenen en aangepast sporten.
3	<p>Verduurzamen sportaccommodaties</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Onderzoek uitvoeren naar wat er nodig is om de binnen- en buitensportaccommodaties te verduurzamen. 2. Opstellen van afwegingskader hoe om te gaan met kunstgrasvelden (aanvragen hiervan) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Onderzoek is in 2022 uitgevoerd. 2. Oplevering Afwegingskader kunstgrasvelden 2022.
4	<p>Zwembad In 2021 wordt het nieuwe nieuw zwembad in gebruik genomen. Het oude zwembad zal in 2022 gesloopt worden.</p>	Sloop oude zwembad.
5	<p>Cultuur verbindt Veldhoven! Uitvoering geven aan de visie en realisatie van het uitvoeringsdocument 'Cultuur verbindt Veldhoven!' vanuit de drie ambities:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cultuur leeft bij iedereen; • Cultuur draagt bij aan maatschappelijke deelname; • Ruimte voor innovatie en experiment. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realisatie van Kunstroute Het Groene Lint 2. Uitbreiding project 'Muziek in de Klas binnen het basisonderwijs 3. Mogelijkheden creëren binnen het WBP voor innovatie en experiment.
6	<p>Uitbreiding foyer Art4U De uitbreiding van de foyer van de muziekschool is vanwege Corona doorgeschoven naar 2023. In 2022 worden de noodzakelijke voorbereidingen getroffen.</p>	Oplevering onderzoek financiële haalbaarheid verbouwing foyer 2022
7	<p>Ontwikkelen visie op beeldende kunst en het onderhoud hiervan in de openbare ruimte In de visie op cultuur 'Cultuur verbindt Veldhoven' zijn geen uitspraken gedaan over de positie van beeldende kunst in de openbare ruimte en het onderhoud daarvan. Om hieraan invulling te geven is een nadere uitwerking noodzakelijk.</p>	Vastgestelde visie beeldende kunst in 2022

Veldhovense doelen en activiteiten		Meetindicatoren
	Wij koersen op vaststelling van de visie in 2022 en het opstellen van een onderhoudsplan in 2023.	
8	<p>Ontwikkelen visie op volwaardige bibliotheekvoorziening</p> <p>Om de regie over de bibliotheekvoorziening te blijven houden is het noodzakelijk een visie te ontwikkelen op een volwaardige bibliotheekvoorziening voor Veldhoven.</p> <p>Gezien de ontwikkeling in het centrumgebied en de verkenningen binnen het SGE koersen wij op vaststelling van de visie in 2023. De voorbereidingen hiertoe worden in 2022 getroffen.</p>	Oplevering startnotitie visieontwikkeling bibliotheek 2022.

BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen		Meetindicatoren
9	<p>Afname % niet-sporters</p> <p>Een afname van het % niet-sporters t.o.v. 2020</p>	% niet-sporters

Programma 6 Sociaal Domein

Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
<p>1 Klanttevredenheid We meten jaarlijks de klanttevredenheid van onze cliënten op de terreinen van Werk en Inkomen, Schulddienstverlening, Maatschappelijke Ondersteuning en Specialistische jeugdzorg.</p> <p>We streven naar een minimaal gemiddeld rapportcijfer van 7,5 per vakgebied.</p>	<p>Rapportcijfer op basis van cliëntervaringsonderzoeken over 2021</p>
<p>2 Schulddienstverlening Inwoners met problematische schulden worden geholpen met het verminderen van de schuld dan wel het voorkomen van (nieuwe) schulden.</p> <p>Wij streven naar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een toename van het aantal trajecten budgetcoaching en budgetbeheer vanuit de gemeente tov 2021. 2. het terugdringen van het beroep op bewindvoering (vanuit bijzondere bijstand) tov 2021. 3. een toename van het aantal geslaagde schuldregelingen tov 2021. 4. Een lagere gemiddelde schuld van de inwoner die zich meldt bij de gemeente Veldhoven voor een minnelijk schuldtraject ten opzichte van het landelijke gemiddelde 5. Vergroten van deelname aan de samenleving door mensen in de schulddienstverlening, door middel van de gemeentelijke meedoenvoorziening. Dit aantal stijgt ten opzichte van vorig jaar (2021). 6. Het aantal inwoners met schulden dat zich voor ondersteuning meldt bij de gemeente Veldhoven neemt toe ten opzichte van het voorafgaande jaar (2021). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het aantal personen met budgetcoaching en/of budgetbeheer vanuit gemeente 2. Aantal toekenningen bewindvoering (vanuit bijzondere bijstand) 3. het aantal geslaagde schuldregelingen 4. Gemiddelde schuld inwoner start van minnelijk traject 5 Aantal toekenningen meedoenvoorziening aan klanten schulddienstverlening 6. Aantal meldingen inwoners met schulden
<p>3 Cliëntondersteuning Vergroten bekendheid onafhankelijke cliëntondersteuning onder cliënten Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Schulddienstverlening:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Wij streven naar een toename van de bekendheid onder Wmo- en Jeugdhulpcliënten tot minimaal 50% (2019: Wmo 49% en Jeugdhulp 27%) -Wij streven naar een afname van het aantal cliënten van werk&inkomen dat graag hulp had bij het contact met de gemeente maar niet wist waar zij hulp konden krijgen. (2019: 15%) 	<p>Percentages op basis van de cliëntervaringsonderzoeken over 2020</p>
<p>4 Kwaliteit van leven Inwoners ervaren positieve effecten door ontvangen ondersteuning.</p>	<p>Percentage van de Wmo-clieuten dat verbetering in de kwaliteit</p>

Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
Wij streven er naar dat minimaal 75% van de Wmo-cliënten verbetering in de kwaliteit van leven ervaart (2019: 85%)	van leven ervaart

BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen	Meetindicatoren
--	-----------------

5 Wmo Wij streven er naar dat het aantal inwoners met een maatwerkvoorziening Wmo stabiliseert ten opzichte van 2020.	Aantal cliënten met 1 of meerdere maatwerkvoorzieningen WMO per 10.000 inwoners
---	---

6 Jeugdhulp Jongeren hebben recht om zich in een veilige omgeving te kunnen ontwikkelen. We streven naar een verschuiving van de inzet van specialistische jeugdhulp naar lichte pedagogische jeugdhulp en ondersteuning. We streven naar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoren en sturen op wachttijd (kwaliteit) 2. Matched care in plaats van stepped care (kwaliteit) 3. Een afname van het aantal jongeren met (specialistische) jeugdhulp t.o.v. 2021 4. Een afname van het aantal jongeren met een delict voor de rechter t.o.v. 2021 5. Een afname van het aantal jongeren met jeugdbescherming t.o.v. 2021 6. Een afname van het aantal jongeren in de jeugdreclassering t.o.v. 2021 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gemeten in dagen 2. Cliënttevredenheidsonderzoek 3. % van alle jongeren tot 18 jaar 4. % 12 t/m 21 jarigen 5. % van alle jongeren tot 18 jaar 6. % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar
---	---

7 Inclusieve arbeidsmarkt We werken toe naar een inclusieve arbeidsmarkt waar zoveel mogelijk mensen vanuit de Participatiewet betaald werk verrichten zodat inwoners zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Wij streven naar: <ol style="list-style-type: none"> 1. een toename van de werkzame beroepsbevolking tov de beroepsbevolking tov 2021 2. een afname van het aantal werkloze jongeren tussen 16 en 22 jaar tov 2021 3. een toename van het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot 64 jaar tov 2021 4. 45 personen, die werkzaam zijn met loonkostensubsidie 5. het uitstromen van 75 uitkeringsgerechtigden naar werk 6. ≥ 15 lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners (15-64 jaar) 7. het verminderen van het aantal personen met een bijstandsuitkering tot ≤ 20 personen per 10.000 inwoners tov 2021 	<ol style="list-style-type: none"> 1. % van de werkzame beroepsbevolking tov de beroepsbevolking 2. % werkloze jongeren 16 t/m 22 jaar 3. Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar 4. Aantal inwoners dat aan het werk is met loonkostensubsidie (niet verplicht) 5. Aantal uitkeringsgerechtigden dat volledig uitstroom naar betaalde baan (niet Verplicht) 6. Aantal lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners 15-64 jaar 7. Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000.
--	---

	BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen	Meetindicatoren
8	<p>Minimabeleid Inwoners met een minimum inkomen maken gebruik van meedoenregeling</p> <p>Wij streven naar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een toename van aantal toekenningen ten opzichte van 2021 2. < 4 % kinderen tot 18 jaar in een uitkeringsgezin 	<ol style="list-style-type: none"> 1. aantal toekenningen (niet verplicht) 2. % kinderen tot 18 jaar in een uitkeringsgezin

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Veldhovense doelen en activiteiten		Meetindicatoren
1	Volksgezondheid De uitvoering van taken van de Wet Publieke Gezondheid wordt gedaan door de GGD. Een actuele nota lokaal gezondheidsbeleid, conform de uitgangspunten van het Rijk, vormt daarbij het kompas.	Vaststelling in 2022 van een geactualiseerde nota lokaal gezondheidsbeleid.
2	Actueel laadpalenbeleid Het lokale laadpalenbeleid afgestemd houden op de landelijke ontwikkelingen en de groei van het elektrische wagenpark. Schatting 2022: 20 nieuwe gereserveerde parkeerplekken voor laden van elektrische auto's bij bestaande en nieuwe laadpalen.	Groei van het aantal openbare laadpalen
BBV voorgeschreven doelen, activiteiten en kengetallen		Meetindicatoren
3	Verdere reductie van huishoudelijk afval per inwoner naar 100 kilo (incl. Milieustraat) in 2025 (peil 2020: 138,5 kg/inw incl. Milieustraat).	Kg huishoudelijk afval per inwoner (incl. milieustraat)
4	Stimuleren dat het percentage hernieuwbare energie hoger wordt.	Hoeveelheid hernieuwbare elektriciteit ¹ (TJ en %)

¹ Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit opgewekt door zon. Er kunnen ook andere bronnen zijn, bijvoorbeeld uit wind, water of verbranding van afval, maar dat is momenteel niet van toepassing in Veldhoven.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
1	<p>Omgevingswet</p> <p>In 2022 wordt de Omgevingswet verder geïmplementeerd met de daarbij behorende aanpassingen van instrumenten, regelgeving, werkprocessen en ondersteunende systemen.</p>	Implementatie (2 ^e fase) per 31-12-2022. Werkprocessen aangepast, start opstellen omgevingsplan in 2022.
2	<p>Woningbouwversnelling (WBV)</p> <p>De nieuwe projecten die vanaf 2020 zijn opgepakt conform de aanpak woningbouwversnelling leiden in 2022 tot opgeleverde woningen. Bovendien zijn/worden in 2021 6 nieuwe projecten opgestart waarvan de woningen in 2023 worden opgeleverd. De aanpak WBV leidt tot aantal opgeleverde woningen van gemiddeld 400 per jaar van 2020-2024</p> <p>Zilverackers</p> <p>De realisatie van Huysackers vindt plaats in de periode 2018-2022.</p> <p>Huysackers is in zijn geheel bouwrijp. Naast Huysackers wordt naar verwachting eind 2021 het bestemmingsplan voor het Kransackerdorp vastgesteld. Het bouwrijp maken van Kransackerdorp wordt in 2021/2022 uitgevoerd.</p>	<p>De aanpak WBV leidt tot meer dan 450 opgeleverde woningen in 2022.</p> <p>In 2022 worden in Zilverackers ca. 350 woningen opgeleverd (onderdeel van WBV).</p>
3	<p>Woningcorporaties</p> <p>Waarborgen van een goed functionerende sociale huurwoningenmarkt in Veldhoven. Prestatieafspraken worden met de woningcorporaties gemaakt.</p>	De prestatieafspraken.
4	<p>Actueel woonbeleid</p> <p>Actualisatie van de woonvisie uit 2016 en een specificatie op wonen en zorg zodat deze beter aansluiten op de actualiteiten zoals de WBV. Implementatie van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.</p>	Vastgestelde woonvisie en een vastgestelde visie wonen en zorg in 2022.
5	<p>Woningbouwprogramma</p> <p>Sturing op kwalitatieve naast kwantitatieve aspecten van het woningbouwprogramma om gevolg te geven aan de uitgangspunten en doelgroepen uit de Woonvisie 2016. In 2022 worden de doelgroepen en het hierop afgestemde woningbouwprogramma gemonitord en wordt de woonvisie geactualiseerd.</p>	<p>a. Nieuw gebouwde woningen (BAG): Gerealiseerde woningen</p> <p>b. Het aantal of aandeel gerealiseerde woningen in specifieke segmenten of doelgroepen zoals deze inclusief streefwaarde in de geactualiseerde woonvisie zullen worden aangegeven.</p> <p>c. Streefwaarde sociale huur op basis van woonvisie 2016: 22%.</p>

	Veldhovense doelen en activiteiten	Meetindicatoren
6	Regionaal bouwperspectief Veldhoven bouwt in overeenstemming met demografische ontwikkelingen en marktvraag en stemt af met de regio. Ook wordt de kwaliteit van de woningbouwlocaties regionaal beoordeeld en op elkaar afgestemd.	a. Demografische druk (CBS): De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. b. De woningbouwplanning wordt jaarlijks in kaart gebracht.
7	WOZ-waarde De WOZ-waarde als grondslag voor de berekening van de onroerende zaakbelasting (onderdeel woonlasten).	Gemiddelde WOZ waarde per woning bedraagt 346 (x € 1.000), peildatum 1-1-2020.
8	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden. 2020: € 629,17	gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden. 2021: € 677,97
9	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden. 2020: € 700,39	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden. 2021: € 750,56

4 Financiële kaders

4.1 Inleiding

In de tweede paragraaf wordt kort stilgestaan bij de van toepassing zijnde financiële beleidskaders in de komende P&C-cyclus 2022 op basis van eerdere besluitvorming. Vervolgens worden de financiële begrotingskaders voor de begroting 2022 voorgesteld. Deze zijn nodig om een financieel meerjarenperspectief 2022-2025 te kunnen geven als startpunt bij de begroting 2022. Op basis van dit startpunt kunnen bij de begroting 2022 voorstellen van nieuw beleid of ombuigingsmaatregelen aan de raad worden voorgesteld. Ook van invloed op dit startpunt is een aantal overige financiële bijstellingen die tussen vaststelling van de kadernota en begroting zullen plaatsvinden (laatste paragraaf van dit hoofdstuk).

4.2 Financiële beleidskaders

De spelregels rondom financiële beheersing (control) zijn vastgelegd in de financiële beheersverordening. Deze verordening wordt verder uitgewerkt in een aantal (beleids)nota's:

- nota rentebeleid en -toerekening;
- nota activabeleid;
- nota reserves en voorzieningen;
- nota kostentoerekening;
- nota risicomangement en weerstandsvermogen;
- treasurystatuut;
- nota P&C cyclus 2014 aangevuld met wijziging dat van 4 kwartaalrapportages wordt overgegaan naar 3 bestuursrapportages (besluit kwartaalrapportage I-2019).

4.3 Financiële begrotingskaders

Naast financieel beleidsmatige kaders voor de komende begroting stellen we in de kadernota ook een aantal financiële begrotingskaders voor. Deze hebben betrekking op specifieke onderdelen van de begroting, zoals o.a. te hanteren percentages voor rente en loon- en prijsstijging en begrotingsevenwicht. Voor de uitwerking van de begroting is het van belang dat deze vooraf worden vastgesteld. We lichten ze hieronder toe.

4.3.1 *Begrotingsevenwicht en sluitende begroting*

Kader: De begroting 2022 heeft een meerjarig sluitende begroting en reservepositie met daarbij repressief toezicht van de provincie.

Meerjarig sluitende begroting en reservepositie

Een meerjarig sluitende begroting houdt in dat alle begrotingsjaren (2022 t/m 2025) een positief saldo (≥ 0) hebben. Tevens dient er een positieve algemene vrije reserve te zijn voor al deze jaren.

Reëel evenwicht

Reëel ramen is het uitgangspunt voor de begroting 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2025. Dit houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Structureel evenwicht

Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Incidentele lasten mogen gedekt worden door zowel structurele als door incidentele baten.

Repressief toezicht Provincie

Ieder jaar besluit de provincie op grond van artikel 203 van de Gemeentewet of een gemeente onder repressief of preventief begrotingstoezicht valt. Op basis van een begrotingsscan wordt een toets uitgevoerd. Er is sprake van repressief toezicht wanneer er in het begrotingsjaar 2022 sprake is van structureel en reëel evenwicht. Ook is er sprake van repressief toezicht wanneer blijkt dat het begrotingsjaar 2022 niet/onvoldoende structureel en reëel in evenwicht is, maar het is wel voldoende aannemelijk dat uiterlijk de laatste jaarschijf van de meerjarenraming wel structureel en reëel in evenwicht is of dat uit onderzoek blijkt dat er toch sprake is van structureel en reëel in evenwicht. Preventief toezicht volgt zodra geen sprake is van bovenstaande.

4.3.2 *Loon-, prijs- en volume index*

Indexatie is nodig om budgetten qua koopkracht op peil te houden. Het actualiseren van de indexatie heeft de volgende financiële consequenties.

Loonindex

Kader: De loonindex wordt gebaseerd op (een inschatting van) de cao-afspraken inclusief de vastgestelde werkgeverpremies. Voor de periode na de cao-afspraken wordt uitgegaan van een jaarlijkse index (inclusief werkgeverspremies) van 1,5%.

Dit kader wordt continu gemonitord en indien noodzakelijk bij een tussentijdse rapportage bijgesteld. Voor de nieuwe jaarschijf 2025 betekent dit loonbudget 2025 = loonbudget 2024 plus 1,5%.

Prijsindex

Kader: De baten en lasten worden geïndexeerd met de prijsindex die wordt gebaseerd op het inflatiepercentage van het Centraal Planbureau (CPB) gepubliceerd in het jaarlijkse Centraal Economisch Plan (CEP).

Eenmaal per jaar, bij de kadernota, wordt de prijsindex bijgesteld op basis van het Centraal economisch Plan van het CPB. De prijsindex wordt toegepast op de baten en

lasten uitgezonderd de loonkosten (eigen index) en een aantal specifieke baten en lasten die beschikken over een eigen indexering zoals huren, pachten, subsidies, rijksbijdragen etc. Deze index wordt tussentijds niet bijgesteld. De percentages uit het CEP 2021 zijn voor 2022 1,4% en vanaf 2023 tot en met 2025 1,6%. In de begroting van 2021 werd een prijsindex gebruikt voor 2022 van 1,6% en de jaren 2023 tot en met 2024 van 1,5%.

Volume index

Kader: Er wordt een volume index (areaalindex) berekend op basis van de laatst vastgestelde woningbouwplanning t.o.v. de vorige woningbouwplanning.

Dit betreft onder meer (autonome) uitbreiding van het onderhoud aan wegen, straten, pleinen, groen, verlichting en dergelijke.

4.3.3 Jaarschijf 2025

Kader: Begrotingsjaar 2025 wordt nieuw toegevoegd met als basis 2025 = 2024 gecorrigeerd naar reële ramingen.

Een aantal budgetten die worden overgenomen van 2024 naar 2025 geven geen actueel beeld. Bijvoorbeeld, de financieringslasten (rente, afschrijving en aflossing) 2025 zijn niet actueel. Ook wordt de verwachte uitkering gemeentefonds voor de jaarschijf 2025 geactualiseerd. Tevens bevatten de bijstellingen uit bestuursrapportage I-2021 en II-2021 andere cijfers 2025 t.o.v. 2024.

4.3.4 Samenvatting begrotingskaders

Onderwerp	Kader
Evenwichtig en sluitend	De begroting 2022 heeft een meerjarig sluitende begroting en reservepositie met daarbij repressief toezicht van de provincie.
Loonindex	De loonindex wordt gebaseerd op (een inschatting van) de cao-afspraken inclusief de vastgestelde werkgeverpremies. Voor de periode na de cao-afspraken wordt uitgegaan van een jaarlijkse index (inclusief werkgeverspremies) van 1,5%.
Prijsindex	De baten en lasten worden geïndexeerd met de prijsindex die wordt gebaseerd op het inflatiepercentage van het Centraal Planbureau (CPB) gepubliceerd in het jaarlijkse Centraal Economisch Plan (CEP).
Volume index	Er wordt een volume index (areaalindex) berekend op basis van de laatst vastgestelde woningbouwplanning t.o.v. de vorige woningbouwplanning.
Nieuwe jaarschijf	Begrotingsjaar 2025 wordt nieuw toegevoegd met als basis 2025 = 2024 gecorrigeerd naar reële ramingen.

4.4 Overige financiële bijstellingen

In aanloop naar de begroting zijn naast de financiële begrotingskaders in de vorige paragraaf nog een aantal zaken van invloed op het startpunt van de begroting 2022.

4.4.1 Actualisatie rente(percentage)

In de nota rentebeleid en –toerekening is vastgelegd dat op basis van de bijgestelde liquiditeitenplanning m.b.t. investeringen en bouwgrondexploitatie de rentepercentages voor 2022-2025 worden geactualiseerd. De werkelijk betaalde rente die wordt gehanteerd om door te berekenen aan de bouwgrondexploitaties bedraagt 1,1%. Het omslagpercentage om het restant van de rente toe te rekenen aan de taakvelden bedraagt 1,0%. Indien nodig worden in aanloop naar de begroting (na bestuursrapportage II-2021 en actualisatie bouwgrondexploitaties) de rentepercentages nogmaals herrekend. Een aanpassing van deze rentepercentages is van invloed op het begrotingssaldo.

4.4.2 Actualisatie kostentoerekening

De effecten van een geactualiseerde kostentoerekening van loonkosten en overheadkosten naar taakvelden en projecten (investeringen en bge's) zijn nog niet financieel vertaald. Deze worden ook opgenomen in de begroting 2022.

4.4.3 Kostendekkende tarieven

Zodra alle financiële begrotingskaders financieel vertaald zijn en rente en kostentoerekening geactualiseerd zijn wordt in aanloop naar de begroting 2022 de nieuwe kostendekkende tarieven berekend. Het gaat om rioolheffing, afvalstoffenheffing, hondenbelasting en leges. Hier wordt op basis van eerdere besluitvorming 100% kostendekkendheid toegepast.

4.4.4 Tussentijdse raadsbesluiten

Tussen de vaststelling van deze kadernota en het opstellen van de begroting worden raadsbesluiten genomen met financiële consequenties. Bestuursrapportage II wordt nog door de raad vastgesteld en deze bevat ook consequenties voor de meerjarenbegroting 2022-2025. O.a. de meicirculaire wordt in deze rapportage opgenomen.